

VEDLEGG 8**Rapportering på finans- og gjeldsforvaltninga per 31.august 2019**

Finansreglementet seier at fylkesrådmannen 3 gonger i året legg fram for fylkestinget rapport for finans- og gjeldsforvaltninga. Rapporteringa skal skje i samband med tertialrapportering per 30. april, 31.august og ved utgangen av kvart år. Fylkesrådmannen legg no fram rapport om finans- og gjeldsforvaltninga per 31.august 2019.

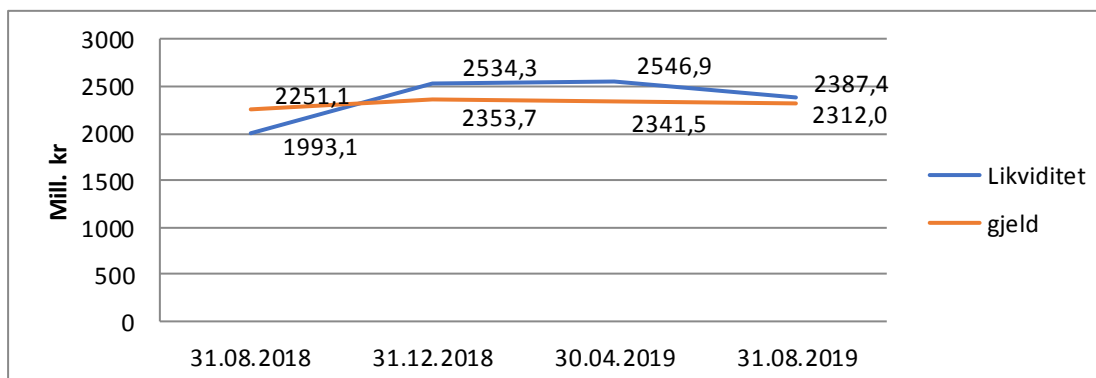
Reglementet omhandlar tre ulike forvaltningstypar:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål
- Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Når det gjeld langsiktige finansielle aktiva har ikkje finansreglementet plasseringsrammer for dette. Fylkesrådmannen har såleis ingenting å rapportere på denne forvaltningstypen.

Hovudtrekk

Pr. 31. august 2019 har Sogn og Fjordane fylkeskommune ei gjeldsportefølje på omlag 2,3 mrd. kr og ledig likviditet på om lag 2,4 mrd. kr. Det høge gjeldsnivået må sjåast i samanheng med fylkeskommunen sine ledige midlar. Fylkeskommunen tek ikkje stor risiko i plasseringa av sine midlar, og dei er tilgjengelege på kort tid. Med ledige midlar på om lag 2,4 mrd. kr vurderer fylkesrådmannen likviditeten til fylkeskommunen som svært god. Av gjeldsporteføljen er det kun 24 % som er eksponert for renterisiko. Renterisikoen må sjåast i samanheng med fylkeskommunen sin likviditet og ein renteoppgang vil få ein positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt jf. risikovurderinga nedanfor. Vidare kjem 23,6 % av gjelda til forfall innanfor dei neste 12 mnd., og medfører at fylkeskommunen er utsett for ein viss refinansieringsrisiko. Denne risikoen vert vurdert fortløpande og må sjåast opp mot likviditeten. Grafen under viser utviklinga i fylkeskommunen si gjeld og likviditet det siste året.

Det er betalt om lag 30 mill. kr i avdrag på lån i rapporteringsperioden som har redusert lånegjelda. Likviditeten har hatt ein reduksjon på om lag 160 mill. kr i perioden. Delar av dette skuldast avdragsbetaling.

Rentemarknaden:

I rapporteringsperioden har pengemarknadsrenta (3M Nibor) gått opp og ligg per 31.08.19 på 1,64 %. Med ein refinansieringsandel på 23,6 % er det 544,5 mill. kr i kortsiktige lån som skal refinansierast dei neste 12 månadane. I tillegg skal låneopptaket for 2019 gjennomførast.

Norges Bank sitt hovudstyre vedtok å heve styringsrenta med 0,25% til 1,25 % i juni. I juni vart pengepolitiskrapport 2/19 publisert og gav grunnlaget for hovudstyret sine vurderingar. Vurderingane var at oppgangen i norsk økonomi held fram og kapasitetsutnyttinga såg ut til å vere noko over eit normalt nivå. Den underliggende prisveksten var litt høgare enn inflasjonsmålet. Vidare vart styringsrenta halde uendra ved rentemøtet i august. Bakgrunnen for dette var m.a. at risikobildet internasjonalt bidreg til auka usikkerheit om renteutviklinga på lenger sikt og den underliggende prisveksten har vore lågare enn anslått. På rentemøtet 18.september vedtok Norges

Bank å heve styringsrenta ytterlegare 0,25 % til 1,5 %. Hovudstyret si vurdering har vore at det framleis er god vekst i norsk økonomi og at kapasitetsutnyttinga er noko over eit normalt nivå. Ny prognose tilseier ein mindre oppgang i renta, og svakare vekstutsikter og lågare renter internasjonalt har bidrege til dette. Slik hovudstyret vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenta mest sannsynleg bli verande på dette nivået den nærmaste tida.

Per 31.08.2019 er 5 års swaprente indikativ prisa til 1,47 %. Pengemarknadsrentene har auka i rapporteringsperioden, og utifrå prognosane til Norges Bank per september 2019 er det venta at styringsrenta blir værande på 1,5 % den nærmaste tida. Pr. 2. tertial vil renteoppgangen gi ein positiv innverknad på fylkeskommunen sin økonomi, då den renteberande likviditeten utgjjer ein større del enn den flytande gjelda.

Rapportering i høve finansreglementet sine avgrensingar

Rammene i finansreglementet set avgrensingar for finans- og gjeldsforvaltninga. Tabellen nedanfor syner om det er avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i reglementet. Første og andre kollonne i tabellen syner ulike parameter og deira avgrensingar i finansreglementet. Kollonne 3 syner status på rapporteringstidspunktet der det er aktuelt og i kollonne 4 vert det kommentert om det er avvik i høve reglementet.

Finans- og gjeldsforvaltninga	Finansreglementet sine avgrensingar	Status	Avvik
Likviditetsforvaltninga			
Støste enkeltbinding på plassering	Maksimalt 100 mill. kr	-	Nei
<u>Rentefølsemd - fond</u>			
Plassering av kort likviditet	Maksimalt 1 år	-	Nei
Plassering av mellomlang likviditet	Maksimalt 2 år	-	Nei
<u>Andel av forvaltningskapital</u>			
Innskot i bank/kredittinstitusjon	≤ 2%	-	Nei
Eigardel i eit rentefond	≤ 5 %	-	Nei
Risikovekt på papir i pengemarknadsfond	Under 20 % BIS-vekt	-	Nei
Gjeldsforvaltninga			
Durasjon - vekta rentebindingstid	Mellom 1 - 5 år	1,02	Nei
Refinansieringsandel innan 12 mnd	Maksimalt 35 %	23,6 %	Nei
Tal lån	Færrast mogeleg, men ikkje færre enn at refinansieringsrisikoen vert avgrensa	18	Nei
Største lån	Maks 25% av den samla låneporteføljen	9,7 %	Nei
Rentebindingsandel	Mellom 33,3 % - 66,6 % av netto renteberande gjeld	57,6 %	Nei

For ordforklaring og utfyllande informasjon om finansreglementet sine avgrensingar sjå finansreglementet med tilhøyrande definisjonsark, jf. FT-sak 34/16.

Pr. 31.08.19 er det ingen avvik mellom den faktiske finans- og gjeldsforvaltninga og finansreglementet sine rammer.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

Det vert vist til finansreglementet sitt punkt 6.4. Finansreglementet skil mellom kort likviditet og mellomlang likviditet (midlar som ikkje er forventta nytta innan 2 år). Pr. 31.08.19 har fylkeskommunen 2387,4 mill. kr i ledige midlar, der 500 mill. kr er definert som mellomlang likviditet. Den ledige likviditeten er fordelt på bankinnskot, pengemarknadsfond og obligasjonsfond.

I tabellen nedanfor ser ein utviklinga i avkastninga på likviditeten samla dei siste rapporteringsperiodane, samanlikna med referanserenta (benchmark'), for det siste året:

Avkastning dei siste fire rapporteringsperiodane, i mill. kr	31.08.2018	31.12.2018	30.04.2019	31.08.2019
Avkastning i perioden	15,2	11,7	15,6	18,2
Avkastning benchmark i perioden	6,8	8,6	10,9	12,3

Fylkeskommunen har fått 18,2 mill. kr i samla avkastning i rapporteringsperioden. Dette gjev ei meiravkastning på 5,9 mill. kr i andre tertial, samanlikna med referanserenta. Auken i avkastninga i denne rapporteringsperioden, samanlikna med tidlegare periodar, skuldast i hovudsak at vi har hatt ein høgare 3M Nibor i denne rapporteringsperioden. Sett i lys av at rentenivået framleis er lågt har fylkeskommunen fått relativt god avkastning og fylkesrådmannen er nøgd med avkastninga.

Tabellen under syner fordelinga av den ledige likviditeten pr. 31.08.19. Vidare samanliknar vi den faktiske avkastninga til fylkeskommunen i perioden mot referanserenta (benchmark). Avkastning i % syner kva avkastning dei ulike plasseringsalternativa har hatt i perioden og kor mykje dette ville utgjort per år (p.a.).

Plassering	Innskot pr.31.08.2019		Avkastning i %		Avkastning i mill.kr		
	mill. kr	% -andel	I perioden	P.a	SFJ FK	Benchmark	Diff.
Bankinnskot	2018,5	84,5 %	0,63 %	1,90 %	14,5	10,8	3,7
Pengemarknadsfond	107,9	4,5 %	0,64 %	1,89 %	0,7	0,4	0,2
Obligasjonsfond	261,0	10,9 %	1,17 %	3,46 %	3,0	1,1	1,9
Samla	2387,4	100 %	0,69 %	2,06 %	18,2	12,3	5,9

Størstedelen av bankinnskotet er plassert i vår hovudbank, Sparebank 1 SMN. Pr. 31.08.2019 er 1,5 mrd. kr av bankinnskota på plasseringskonto pluss i Sparebank 1 SMN. Grunnlaget for at ein så stor del er plassert i hovudbanken er vurderingar knytt til rentevilkår og risiko på plasseringane. Risikoen knytt til å ha så mykje midlar i ein bank er vurdert som liten og handterbar. Vidare har fylkeskommunen 100 mill. kr ståande i Sparebanken Vest med tilsvarande vilkår som plasseringskonto pluss. Innskota i andre bankar utover dette er i hovudsak i Danske Bank der konsesjonskraftinntektene vert innbetaltⁱ. I tillegg har fylkeskommunen om lag 38 mill. kr innestående på eigen bunden skattetrekkkonto.

Fylkeskommunen har pr. 31.08.19 plassert 107,9 mill. kr av den ledige likviditeten i pengemarknadsfond og 261 mill. kr i obligasjonsfond. Fondsplasseringane er fordelt slik:

Kort likviditet, etter finansreglementet sitt pkt. 6.1:

ⁱFylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadsrenter for bankinnskot brukt gjennomsnittleg 3 mnd. Nibor som referanserente, samt nytta eit gjennomsnitt av samla kortsiktig likviditet i perioden som grunnlag for berekningane. For plasseringane i pengemarknadsfond og obligasjonsfond er det nytta 3 mnd. statsobligasjons-indeks (ST1X) som referanserente.

ⁱⁱ Konsesjonskraftinntektene vert innbetalt i euro (EUR), og ved sikring av konsesjonskraftinntektene vert det også føreteke valutasikring.

- Pluss likviditet (52,6 mill. kr)
- Pluss Likviditet II (55,3 mill. kr)

Mellomlang likviditet, etter finansreglementet sitt pkt. 6.2:

- Alfred Berg Nordic Investment Grade (158 mill. kr)
- Pluss Obligasjon (52,3 mill. kr)
- Danske invest norsk kort obligasjon (50,7 mill. kr)

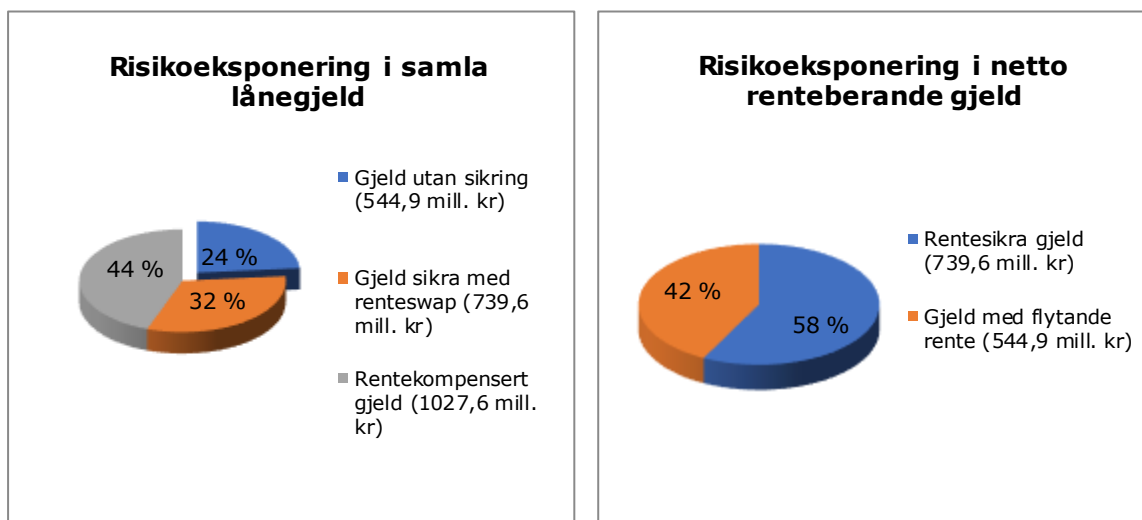
Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Det vert vist til finansreglementet sitt punkt 7.7. Pr. 31.08.19 har fylkeskommunen ei samla lånegjeld på 2312 mill. kr. Av dette er 739,6 mill. kr lån som er rentesikra med rentebytteavtalarⁱⁱⁱ, 1462,4 mill. kr er lån med Nibor tilknytt rente, og 110,0 mill. kr er lån med pt. rente.

Låneporteføljen består av serielån i Kommunalbanken og KLP, og lån i kapitalmarknaden (sertifikat- og obligasjonslån). Andelen serielån (1242,5 mill. kr) utgjør 53,7 % av den totale gjelda, medan lån i kapitalmarknaden (sertifikat: 349,5 mill. kr og obligasjonar: 720 mill. kr) utgjør 46,3 %. Ein del av låna i kapitalmarknaden har relativt kort løpetid og må refinansierast ved forfall. Innan eitt år har lån på til saman 544,5 mill. kr forfall. Dette utgjør 23,6 % av den samla gjeldsporteføljen.

Av den samla lånegjelda får fylkeskommunen rentekompensasjon på ei investeringsramme på omlag 1 mrd. kr. Ved berekning av rentesikringsandel nyttar vi den delen av gjelda som er utsett for renterisiko (netto renteberande gjeld) – vi trekker difor ut lånegjeld tilsvarande investeringsramma som vert rentekompensert.

Diagramma under syner kor stor del av den samla gjelda som er utsett for renterisiko og sikringsandelen i høve finansreglementet pr. 31.08.19:

Av den samla lånegjelda vert 1027,6 mill. kr rentekompensert og 739,6 mill. kr er rentesikra. Såleis er det kun 544,9 mill. kr av den totale gjelda som vert rekna til flytande vilkår. Dette medfører at 24 % av den samla gjelda er eksponert for renterisiko.

Diagrammet til høgre syner sikringsandelen av netto renteberande gjeld. Pr. 31.08.19 er netto renteberande gjeld 1284,4 mill. kr, og vi har ein rentesikringsandel på 57,6 %. Med ein rentesikringsandelen på 57,6 % viser at vi har ein høg sikringsgrad på den netto rente-eksponerte gjelda, utifrå at maksimumsnivået i finansreglementet er 66%.

ⁱⁱⁱ Rentebytteavtale er ein avtale mellom bank og kunde om bytte av framtidige renteutbetalingar. Som hovudregel vil den eine parten betale fast rente i heile perioden, medan den andre parten betalar flytande Nibor rente. I gjeldande rentebytteavtalar er det fylkeskommunen som betalar fast rente medan banken betalar flytande Nibor rente.

Fylkesrådmannen har hatt som målsetting å ha ein høg del av låneporteføljen på fastrentevilkår når det er forventning om stigande rentenivå. Rentebindingar på kort og lang sikt vert såleis vurdert fortløpande.

Vekta attståande rentebindingstid på låneporteføljen er berekna til 1,02 år, og gjennomsnittleg løpetid for låneporteføljen 6,49 år. Dette er innafor finansreglementet sine rammer.

Tabellen nedanfor viser ei samanlikning av eigne rentevilkår (snittrente) mot marknadsvilkår i rapporteringsperioden:

	31.08.2018		31.12.2018		30.04.2019		31.08.2019	
	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%
Rentekostnad i perioden/ snittrente	15,7	2,0 %	16,2	2,1 %	17,0	2,2 %	18,1	2,3 %
Rentekostnad benchmark i perioden/ gj.sn NIBOR 3M	8,9	1,2 %	8,9	1,2 %	10,3	1,3 %	11,9	1,5 %

Snittrenta i perioden for heile porteføljen er 0,8 %-poeng høgare en referanserenta. Om lag halvparten av denne meirkostnaden i høve referanserenta (flytande vilkår) er forsikringspremien fylkeskommunen betalar for å redusere risikoen i høve renteendringar på kort og mellomlang sikt. Den andre halvparten skuldast at bankane har ein margin på sine utlån utover referanserenta.

Fylkesrådmannen er forplikta til å ta opp vedteke lån i løpet av året. Låneopptaket for 2019 er ikkje gjennomført i rapporteringsperioden. Fylkeskommunen har god likviditet og har difor ikkje hatt behov for å ta opp årets lån. Låneopptaket vert teke opp etter tertialrapport 2/19 er vedteke, slik at ein kan justere for endringar i rapporten. To sertifikatlån er rullert med nye sertifikatlån. Det er ikkje inngått nokon nye rentebyteavtalar i perioden.

Risikovurdering

I finansreglementet punkt 10.2 står det at det skal gjerast ei risikovurdering i høve renterisikoen ved ei generell endring i renta på 1 % -poeng.

Berekninga viser at med gjeldande portefølje per 31.08.19 vil fylkeskommunen få ein gevinst på 8,4 mill. kr ved ein renteoppgang på 1 %. Den rentebærande likviditeten utgjer ein større del enn den flytande delen av gjeldsportefølja. I følgje berekninga vil ei endring i renta få ein positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt.

Når ein tek omsyn til storleiken på finansporteføljen vil fylkesrådmannen konkludere med at risikoeksponeringa per 31.08.19 er innafor eit akseptabelt nivå.

Konklusjon/tilråding

Fylkesrådmannen har ovanfor lagt fram sin rapport på finansporteføljen per 31.08.19. Fylkesrådmannen tilrår at fylkestinget tek rapporten til orientering.